

ÖZET: 2247 sayılı Kanununun 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığının koşulları gerçekleşmediğinden, bu konudaki başvurunun reddi gerektiği hk.

Tck 240. md.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Fatih Boran

O L A Y : Halil Topaloğlu isimli bir şahsa ait veraset ilâmı için Datça

Sulh Hukuk Hakimliği'ne açılan 1984/8 esasa kayıtlı davada; mahkemece istenen nüfus kayıt örneğine, mirasçılardan Mustafa Topaloğlu'nun künye kaydını yazmamak suretiyle görevini kötüye kullandığı ileri sürülerek, Datça Nüfus Başmemuru olan sanık hakkında TCK.nun 240. maddesine göre tecziye edilmesi istemiyle, Datça C. Savcılığınca düzenlenen 28.3.1984 günlü, 1984/23 sayılı iddianame ile kamu davası açılmıştır.

1- Datça Asliye Ceza Mahkemesi; 14.9.1984 gününde, 1984/15-33 sayı ile; sanık Fatih Boran'ın devlet memuru olduğu, atılı suçun idari görevin ifası sırasında işlediği, bu itibarla hakkında Memurin Muhakematı Kanununa göre işlem yapılması gerektiğini ileri sürerek, bu suçtan dolayı CMUK.nun 359. maddesi uyarınca usuli muamelelerin durdurularak dosyanın İlçe İdare Kurulu'nda görüşülmek ve bu karara bağlanmak üzere Datça Kaymakamlığına gönderilmesi için, Datça C. Savcılığı'na tevdiine karar vermiş, aynı olay ile ilgili yalan beyanda bulunan ve yalan tanıklık yapan öteki sanıklar hakkında da mahkumiyet kararı vermiştir.

2- Muğla İl İdare Kurulu; 28.12.1984 gününde, 127 sayı ile; konu ile ilgili evrakı incelemiş ve sanık Nüfus Müdürü Fatih Boran'ın olayda herhangi bir ihmali ve sustimali olmadığı, verilen nüfus kaydındaki hatanın nüfus kütüklerinin 1977 yılında yenilenmesi sırasında nüfus kayıtlarının yeni kütüğe hatalı geçirilmesi sonucu ortaya çıktığı sonucuna vararak Memurin Muhakematı Kanununun 5. ve CMUK.nun 197. maddeleri gereğince men'i muhakemesine karar vermiştir.

3- Danıştay 2. Dairesi; 8.5.1987 gününde, 1985/333- 1987/1753 sayı ile; "CMUK.nun 154/3. maddesinde kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesince kendilerinden istenen adliye müteallik vazife veya işlerde suistimal veya hut ihmali ve terahileri görülen devlet memurlarıyla, C. Savcılığının şifahi veya yazılı talep ve emirlerini yapmakta suistimal veya terahileri görülen zabıta amir ve memurları hakkında savcılıkça doğrudan doğruya takibatta bulunulacağına açıklandığı ve sanığın üstüne atılı "Datça Sulh Hukuk Hakimliğine;ölu Halil Topaloğluna ait veraset ilâmı için açılan davada, mahkemece nüfus kayıt örneğini eksik düzenlemek suretiyle sözkonusu belgeye dayanılarak davanın sonuçlandırılmasını sağlamak suretiyle görevi kötüye kullanmak" suçunun adli göreve ilişkin olduğu ve sanık hakkında doğrudan C. Savcılığınca takibatta bulunulması gerektiği belirtilerek, sanığın Men'i muhakemesine ilişkin olarak verilmiş yasa ve yöntem aykırı bulunan İl Yönetim Kurulu Kararının bozularak Memurin Muhakematı Kanununa göre

karar verilmesine yer olmadığına, böylece 2247 sayılı Kanununun 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğundan bu uyuşmazlığın çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Selahattin Metin'in Başkanlığında, Mebrure Gözdemir, Uğur Tönük, Adnan Hamzaoğulları, Y. Tahsin Özgen, Dr. Önder Ayhan ve Erkan Başeren'in katılmaları ile yaptığı 9.11.1987 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu'nun görev uyuşmazlığının oluştuğu ve başvurunun incelenmesi gerektiği, Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Güngör Demirkan'ın görev uyuşmazlığı oluşmadığından başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2247 sayılı Kanununun 27. maddesine göre, Uyuşmazlık Mahkemesi; görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri, esasa girmeden önce şekil ve süre açısından inceler ve yöntemine uygun olmayan istemleri reddeder.

Anılan hüküm karşısında, doğduğu ileri sürülen ve çözümü istenen görev uyuşmazlığının, önce şekil bakımından yöntemine uygun olup olmadığına incelenmesi gerekmektedir.

2247 sayılı Kanununun 14. maddesi; olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğu ileri sürülebilmesi için, adlî, idarî ve askerî yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerektiği hükmünü taşımaktadır.

Bu bakımdan öncelikle, Datça Asliye Ceza Mahkemesi'nin sanıklara ilgili olarak verdiği 14.9.1984 günlü, 1984/15-33 sayılı ve memur olan sanığın atılı suçu idarî bir görevin ifası sırasında işlediği, hakkında Memurin Muhakematı Hakkında Kanuna göre işlem yapılması gerektiği, bu itibarla CMUK.nun 359. maddesine göre usuli muamelelerin durdurulmasına ve dosyanın İlçe İdare Kuruluna gönderilmesine ilişkin kararının yukarıda belirlenen maddedeki görevsizlik kararı niteliğinde olup olmadığı araştırılmalıdır.

CMUK.nun 253. maddesinin 4. fıkrasında "kovuşturmanın ve dolayısıyla muhakemenin yapılması şarta bağlı tutulmuş olup ta şartın gerçekleşmediği anlaşılırsa gerçekleşmesini beklemek üzere muhakemenin durmasına karar verilir." denilmekte ve aynı maddenin 3. fıkrasında ise "bu tür kararların karar hükmünde olduğu" belirlenmektedir.

Anılan hükümler karşısında Datça Asliye Ceza Mahkemesi'nin yukarıda içerdiği açıklanan kararının niteliğine gelince; kararda hernekadar usuli muamelelerin durdurulmasına denilmiş ise de, bu kararın CMUK.nun 253. maddesinde belirlenen ve hüküm olduğu tasrih edilen muhakemenin durması kararı olduğu açıktır. Muhakemenin durması kararının ise, yukarıya metni alınan 2247 sayılı Kanununun 14. maddesinde belirlenen görevsizlik kararı olmadığı, başka bir anlatımla Datça Asliye Ceza Mahke-

mesinin; sanık hakkında açılan davada kendisini görevsiz görmesi şeklinde bir sonuca ulaşmadığı ortadadır.

Bu duruma göre, başvurunun diğer yönleri incelenmeden Datça Asliye Ceza Mahkemesi'nin usuli muamelelerin durdurulmasına (muhakemenin durmasına) ilişkin kararı 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde belirlenen anlamda bir görevsizlik kararı niteliği taşımadığından ve anılan maddedeki koşullar gerçekleşmediğinden oluşmuş bir görev uyuşmazlığından sözedilemez.

Bu nedenle yöntemine uygun olmayıp başvurunun 2247 sayılı Kanunun 1. ve 27. maddelerine göre reddine karar verilmelidir.

Bu görüşe üyelere Mevrure Gözdemir ve Dr. Önder Ayhan katılmamışlardır.

SONUÇ: 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığı oluşmadığından, başvurunun aynı Kanunun 1. ve 27. maddelerine göre reddine, üyelere Mevrure Gözdemir, Dr. Önder Ayhan'ın karşı oyları ve oyçokluğuyla 9.11.1987 tarihinde kesin olarak karar verildi.

Başkan
Selahattin Metin

Üye
Mevrure Gözdemir

Üye
Adnan Hamzaoğulları

Üye
Uğur Tönük

Üye
Y. Tahsin Özgen

Üye
Dr. Önder Ayhan

Üye
Erkan Başeren

24/11

t/ç

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO :1987/73

KARAR NO :1987/95

KARŞI OY YAZISI :

2247 sayılı Kanunun olumsuz görev uyuşmazlığına ilişkin 14. maddesine göre; olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğu ileri sürülebilmesi için adlî, idarî ve askerî yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekmektedir.

Hernekadar Datça Asliye Ceza Mahkemesi, kararının sanıkla ilgili bölümünde açık olarak görevsizlik kararı verildiği belirtilmemiş ise de, sanığın görevi icabı Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna tabi olması gerektiğine işaret edilerek bu konuda bir karar alınmadan sanık hakkındaki davaya bakılamıyacağı iradesini ortaya koyduğuna göre usuli muamelelerin durdurulması biçimindeki kararın görevsizlik kararı niteliğinde bulunduğunu kabul etmek gerekir.

Öte yandan Danıştay 2. Dairesi kararında "Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanuna göre bir karar verilmesine yer olmadığı" nin belirtilmesine ve sanık hakkında bu kanuna göre lüzum veya men'i muhakeme kararı verilmesine göre, doktrinde de kabul edildiği üzere bu kararın da bir görevsizlik kararı niteliği taşıdığı kuşkusuzdur.

Bu duruma göre adlî ve idarî yargı yerlerinin sonuç itibarıyla görevsizliğe müncer olan kararları nedeniyle 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı olduğundan görev konusunda işin esasına geçilmesi gerektiği gerekçesiyle çoğunluk kararına karşıyız.

Üye
Mebrure Gözdemir

Üye
Dr. Önder Ayhan